

บทที่ ๒

ระเบียบวิธีวิจัย

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาลักษณะการถือครองที่ดินและแบบแผนการสับมรดกในเขตชนบทไทย ได้อาศัยข้อมูลจากการวิจัยในโครงการวิจัยต่อเนื่องระยะยาวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และประชากรในประเทศไทยในส่วนที่เป็นการวิจัยในเขตชนบท ซึ่งจัดดำเนินการโดยสถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยได้ดำเนินการวิจัยระหว่างเดือนเมษายน ถึง พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๒ มีจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น ๑,๔๗๖ ครัวเรือน

การสุ่มตัวอย่าง

โครงการวิจัยต่อเนื่องระยะยาวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และประชากรในประเทศไทยนี้ ได้แบ่งเขตการวิจัยออกเป็นสองส่วน คือ การวิจัยในเขตเมือง โดยหมายถึงเขตเทศบาลทั่วประเทศ และการวิจัยส่วนที่เป็นเขตชนบทซึ่งหมายถึงส่วนอื่น ๆ นอกเหนือไปจากเขตเมือง โครงการวิจัยต่อเนื่องระยะยาว ๆ นี้ ได้สุ่มตัวอย่างจากอำเภอต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยยกเว้นอำเภอชายแดนที่มีหมู่บ้านกระจัดกระจายไม่มีทางคมนาคมที่คณะนักสำรวจจะเดินทางไปถึงได้ภายในเวลาจำกัด อำเภอที่มีการปฏิบัติการของผู้ออกการร้าย และสี่จังหวัดภาคใต้ ซึ่งได้แก่ จังหวัดปัตตานี ยะลา สตูล และนราธิวาส ในแต่ละเขตจะสุ่มตัวอย่างมาประมาณ ๑,๕๐๐ ครัวเรือน ครัวเรือนตัวอย่างในเขตชนบทจะเป็นตัวแทนของครัวเรือนประมาณ ๑ ต่อ ๒,๐๐๐ ครัวเรือนทั่วประเทศ

ในการวิจัยครั้งนี้ได้จัดแบ่งการสุ่มตัวอย่างเป็น ๓ ชั้น โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มอย่างเป็นระบบ

ชั้นแรก เป็นการสุ่มตัวอย่างระดับอำเภอ ได้แบ่งอำเภอในประเทศไทยออกเป็น ๑๕ กลุ่ม ตามลำดับความเป็นเมืองโดยได้ลำดับอัตราส่วนของจำนวนประชากรที่ประกอบ

อาชีพทางการเกษตรต่อจำนวนประชากรในวัยทำงานทั้งหมดในเขตอำเภอ นั้น ๆ ในชั้นนี้ ได้
สุ่มตัวอย่างอำเภอมากลุ่มละ ๑ อำเภอ

ขั้นสอง เป็นการสุ่มตัวอย่างระดับหมู่บ้าน ได้ทำการสุ่มตัวอย่างหมู่บ้านจากอำเภอ
ที่ตกเป็นตัวอย่างมาอำเภอละ ๓ หมู่บ้าน

ขั้นสาม เป็นการสุ่มตัวอย่างระดับครัวเรือนโดยวิธีการสุ่มเป็นระบบ (SYSTEMATIC)
ได้สุ่มตัวอย่างครัวเรือนจากหมู่บ้านที่ตกเป็นตัวอย่างมาหมู่บ้านละ ๓๕ ครัวเรือน

ควยวิธีการดังกล่าวได้ขอลแล้วนี้ จากผลของการวิจัยในเขตชนบทของประเทศไทย
ในโครงการวิจัยต่อเนื่องระยะยาว ๆ นี้ ได้ครัวเรือนตัวอย่างทั้งสิ้น ๑,๔๗๖ ครัวเรือน
จาก ๔๕ หมู่บ้าน ของ ๑๕ อำเภอทั่วประเทศ ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

๑. อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย	๑๐๖	ครัวเรือน
๒. อำเภอด่านช้าง จังหวัดเชียงใหม่	๑๐๖	ครัวเรือน
๓. อำเภอสามเงา จังหวัดตาก	๑๐๕	ครัวเรือน
๔. อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร	๕๒	ครัวเรือน
๕. อำเภอดำรงชัย จังหวัดชลบุรี	๕๘	ครัวเรือน
๖. อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี	๑๐๒	ครัวเรือน
๗. อำเภอชะอำ จังหวัดจันทบุรี	๑๐๐	ครัวเรือน
๘. อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๐๒	ครัวเรือน
๙. อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่	๑๐๔	ครัวเรือน
๑๐. อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช	๕๐	ครัวเรือน
๑๑. อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์	๗๕	ครัวเรือน
๑๒. อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา	๕๕	ครัวเรือน
๑๓. อำเภอขามทะเลสอ จังหวัดกาฬสินธุ์	๑๐๒	ครัวเรือน
๑๔. อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม	๑๐๔	ครัวเรือน
๑๕. อำเภออำนาจเจริญ จังหวัดอุบลราชธานี	๕๗	ครัวเรือน

รวม ๑,๔๗๖ ครัวเรือน

จากจำนวนครัวเรือนตัวอย่าง ๑,๔๗๖ ครัวเรือนนี้ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ชาย
๑,๑๑๘ ราย ผู้ให้สัมภาษณ์หญิง ๑,๕๐๐ ราย และในจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ชายทั้งหมดมีผู้ที่
ประกอบอาชีพเกษตรกรรวม ๕๕๑ ราย

แบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้โครงการวิจัยต่อเนื่องระยะยาวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และประชากรของประเทศ ได้สร้างขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ

๑. สมาชิกในครัวเรือน
๒. ความสัมพันธ์ทางครัวเรือน
๓. ความต้องการที่จะมีบุตรเพิ่มอีก (ถามจากหัวหน้าครัวเรือนชาย)
๔. ความคาดหวังและความมุ่งหวังเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรชาย
๕. รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว
๖. ประวัติในด้านการย้ายถิ่น
๗. ภาวะการตาย
๘. การเขยิบฐานะทางสังคม
๙. ผู้ตัดสินใจในกิจการของครอบครัว (ถามจากหัวหน้าครัวเรือนชาย)
๑๐. การติดต่อกับโลกภายนอก
๑๑. ความเชื่อสิ่งนอกเหนือธรรมชาติ
๑๒. ลักษณะของบ้าน
๑๓. การอนามัย
๑๔. ผู้ตัดสินใจในกิจการของครัวเรือน (ถามจากภรรยาของหัวหน้าครัวเรือน)
๑๕. ประวัติและฐานะทางสังคมของผู้ให้สัมภาษณ์หญิง
๑๖. การสมรส
๑๗. การตั้งครรภ์และการให้กำเนิดบุตร
๑๘. ความสามารถที่จะมีบุตรได้
๑๙. ความต้องการที่จะมีบุตรเพิ่มอีก (ถามจากภรรยาของหัวหน้าครัวเรือน)
๒๐. ความรู้ ทาที่ และการปฏิบัติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว

005728

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลไค้ระหว่างเดือนเมษายน ถึง พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๒ โดยมีนิสิตในชั้นปริญญาโทบัณฑิต และปริญญาบัณฑิต ซึ่งไค้ดำเนินการอบรมในหน้าที่พนักงานสำรวจจากสถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นผู้สัมภาษณ์ การสัมภาษณ์ในครัวเรือนหนึ่งให้สัมภาษณ์ทั้งชายและหญิง ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้

ชาย

๑. ถ้าในครัวเรือนมีคู่สมรสเพียงคู่เดียว ให้สัมภาษณ์สามี
๒. ถ้าในครัวเรือนไม่มีคู่สมรสเลย ให้สัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือน (เจ้านาน) โดยไม่คำนึงถึงเพศ หรืออายุ
๓. ถ้าในครัวเรือนมีคู่สมรส ๒ คู่ หรือมากกว่านั้น ให้เลือกสัมภาษณ์สามีคนหนึ่ง ตามเกณฑ์ดังนี้ ตามลำดับ คือ
 - ก. สัมภาษณ์สามีที่เป็นเจ้านานที่มีอายุต่ำกว่า ๖๐ ปี และกำลังอยู่กินกับภรรยา
 - ข. ถ้าเจ้านานไม่มีคุณสมบัติ ตามข้อ ๓. (ก) ให้สัมภาษณ์ชายที่มีอายุต่ำกว่า ๖๐ ปี แต่งงานแล้วและอยู่กินกับภรรยา โดยพิจารณาว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อการทำมาหากินของครัวเรือนมากกว่าคู่สามีภรรยาอื่น ๆ (ไม่นับเจ้านาน)
 - ค. ถ้าไม่สามารถกำหนดไว้ว่า ผู้ใดมีความสำคัญต่อการทำมาหากินของครัวเรือน ให้สัมภาษณ์ชายที่อาวุโสสูงสุด แต่ไม่เกิน ๖๐ ปี แต่งงานแล้วและอยู่กินกับภรรยา

หญิง

ให้สัมภาษณ์ภรรยาของชายที่ถูกสัมภาษณ์ และหญิงทุกคนในครัวเรือนที่มีอายุต่ำกว่า ๖๐ ปี เคยสมรสแล้ว ไม่ว่าสถานภาพสมรสจะเป็นเช่นไรก็ตาม เช่น ม่าย หรือแยกกันอยู่ก็ตาม

ขอจำกัดของข้อมูล

ข้อมูลที่น่ามาศึกษาในวิทยานิพนธ์นี้มีขอจำกัดที่สำคัญบางประการ คือ

๑. ข้อมูลที่น่ามาศึกษามีขอข้อมูลที่เตรียมไว้เฉพาะการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะการถือครองที่ดิน และแบบแผนการสืบทอดโดยตรง แต่เป็นการนำข้อมูลที่มีอยู่แล้วมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด ดังนั้นในรายละเอียดและปัจจัยบางอย่าง จึงไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร

๒. ข้อมูลเกี่ยวกับการสืบทอด มิได้มีคำถามแยกความมรดกที่หัวหน้าครัวเรือนได้รับนั้นเป็นทรัพย์สินประเภทใดบ้าง ทั้งนี้เพราะเกรงว่าจะเป็นการละดาบดะล่วงเกินไป อันจะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่พอใจได้ การวิเคราะห์จึงกระทำได้เพียงรวม ๆ ว่าได้รับมรดกหรือไม่ได้รับมรดกเท่านั้น

๓. นอกจากไม่อาจทราบวาทดินในกรรมสิทธิของหัวหน้าครัวเรือนที่ได้จากการสืบทอดมีเป็นจำนวนเท่าใด เป็นมรดกทางฝ่ายสามี หรือฝ่ายภรรยาแล้ว เรายังไม่อาจทราบด้วยวาทดินของเกษตรกรที่เข้ามาเพิ่มเติมภายหลังมีหรือไม่ และที่ดินที่ได้จากการสืบทอดแล้วแต่ต้องเสียกรรมสิทธิไปในภายหลังด้วยสาเหตุใดบ้างหรือไม่ ไม่อาจศึกษาได้เนื่องจากแบบสอบถามนี้มีจุดประสงค์ที่จะศึกษาลักษณะทั่วไปมากกว่าศึกษาเรื่องหนึ่งเรื่องใดให้ลึกซึ้ง โดยเฉพาะจำนวนที่ดินในกรรมสิทธิของหัวหน้าครัวเรือนที่ใช้สำหรับการศึกษารั้งนี้ จึงเป็นที่ดินที่หัวหน้าครัวเรือนมีกรรมสิทธิอยู่ในปัจจุบัน

๔. ฐานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือน ใช้วัดจากสายตาและความรู้สึกของผู้สัมภาษณ์ที่มีโอกาสสังเกตความเป็นอยู่ของครัวเรือนนั้น ๆ ดังนั้นจึงอาจมีผลให้ขอเท็จจริงคลาดเคลื่อนไปบ้างแต่ก็พอจะแสดงให้เห็นถึงระดับฐานะทางเศรษฐกิจได้พอสมควร เมื่อนำไปเทียบกับการวัดฐานะเศรษฐกิจด้วยดัชนีของของใช้ในบ้าน ผลปรากฏว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

๕. ภาวะหนี้สิน เป็นข้อมูลเฉพาะหนี้สินเมื่อหนึ่งปีก่อนการสัมภาษณ์เท่านั้น หนี้สินก่อนหน้านั้นไม่อาจทราบได้ ทั้งนี้ เพราะคำถามย้อนหลังไปไกล ๆ ผู้ให้สัมภาษณ์อาจจะจำคลาดเคลื่อนได้

๖. จำนวนพี่น้องของหัวหน้าครัวเรือน ศึกษาได้แต่เฉพาะจากบุตรเกิดรอดของมารดาเท่านั้น เพราะการประมวลผลยังไม่เสร็จสมบูรณ์ ปัจจัยทางด้านจำนวนพี่น้องที่น่าจะมีอิทธิพลมากที่สุด ควรจะเป็นพี่น้องรวมบิดามารดา ที่ยังมีชีวิตอยู่ในเวลาที่มีการแบ่งมรดก และจำนวนพี่น้องที่ตายไปในระยะเวลาที่จะมีการแบ่งมรดกนั้น อาจมีผลต่อการสืบมรดกได้ แต่เนื่องจากมีข้อจำกัดของข้อมูลจึงไม่อาจศึกษาในครั้งนี้

๗. การวัดความไกลไกลของหมู่บ้านในการศึกษาครั้งนี้ คำนึงถึงตำแหน่งที่ตั้งของที่อยู่อาศัยเป็นสำคัญ ไม่ได้วัดจากแหล่งที่เป็นที่ถือครอง ดังนั้นเกษตรกรที่อยู่ไกลบริเวณตลาดอาจมีที่ถือครองในบริเวณนั้น หรืออาจไปมีที่ถือครองอยู่ในเขตชนบทไกล ๆ ก็ได้ ควบคู่กับความจำกัดของข้อมูลจึงไม่อาจทราบได้เช่นกัน

ลักษณะทั่วไป

ก. ลักษณะทั่วไปของหัวหน้าครัวเรือนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรวม

ปัจจุบันเกษตรกรไทยส่วนใหญ่ยังคงมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน คือ เกษตรกรประมาณร้อยละ ๖๘.๑ เป็นเจ้าของที่ดินถือครองทั้งหมด ส่วนเกษตรกรที่ต้องเช่าที่ดินถือครองทั้งหมดมีร้อยละ ๘.๘ แนวโน้มการเช่าที่ดินจึงยังไม่สูงมาก ลักษณะทั่วไปของหัวหน้าครัวเรือนตัวอย่างที่สำคัญอาจพิจารณาได้ดังนี้

๑. อายุ เกษตรกรที่เป็นตัวอย่าง ประมาณ ๘ ใน ๑๐ อยู่ในวัยกลางคน คือ อายุ ๓๐ - ๓๙ ปี ร้อยละ ๓๐.๘ อายุ ๔๐ - ๔๙ ปี ร้อยละ ๒๗.๖ อายุ ๕๐ - ๕๙ ปี ร้อยละ ๒๑.๘ ส่วนเกษตรกรที่อายุ ๒๐ - ๒๙ ปี มีเพียงร้อยละ ๑๓.๖ และที่อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ร้อยละ ๖.๒ เท่านั้น

อายุอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวของกับลักษณะการถือครองที่ดิน ผู้สูงอายุมักเป็นเจ้าของที่ดินทั้งหมดในอัตราส่วนมากกว่าผู้ที่อายุน้อย จากตารางที่ ๑ จะเห็นได้ว่า เกษตรกรที่อายุระหว่าง ๔๐ - ๔๙ ปี ๕๐ - ๕๙ ปี และอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป เป็นผู้ที่เป็นเจ้าของที่ดินทั้งหมดถึงร้อยละ ๗๖.๓ ร้อยละ ๗๔.๘ และร้อยละ ๗๗.๑ ตามลำดับ แต่ผู้ที่มีอายุระหว่าง

ตารางที่ ๑

อัตราส่วนร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามอายุและลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดิน	ทุกอายุ	๒๑ - ๒๙	๓๐ - ๓๙	๔๐ - ๔๙	๕๐ - ๕๙	๖๐ +
เจ้าของที่ดินทั้งหมด	๒๙.๑	๕๑.๑	๖๔.๑	๗๖.๓	๗๔.๘	๗๗.๑
เจ้าของที่ดินส่วนใหญ่เช่าสวนนอย	๔.๖	๔.๕	๔.๓	๔.๕	๕.๗	๓.๓
เจ้าของที่ดินครึ่งหนึ่งเช่าครึ่งหนึ่ง	๑.๑	๒.๓	๑๐.๗	๑.๑	๑.๔	-
เจ้าของที่ดินส่วนนอยเช่าสวนใหญ่	๔.๒	๔.๕	๔.๓	๔.๘	๓.๘	๑.๖
เช่าที่ดินทั้งหมด	๘.๘	๕.๓	๑๑.๒	๕.๙	๑๑.๐	๙.๘
อื่น ๆ	๑๐.๙	๓๐.๘	๑๔.๒	๕.๒	๒.๔	๖.๖
ไม่ทราบ	๑.๓	๑.๕	๐.๗	๒.๒	๑.๐	๑.๖
รวม	๑๐๐.๐ (๘๗๗)	๑๐๐.๐ (๑๓๓)	๑๐๐.๐ (๓๒๓)	๑๐๐.๐ (๒๗๐)	๑๐๐.๐ (๒๑๑)	๑๐๐.๐ (๖๑)

๒๐ - ๒๔ ปี ที่ เป็นเจ้าของที่ดินทั้งหมดเพียงร้อยละ ๕๑.๑ ส่วนแนวโน้มนการตองเช่าที่ดินทั้งหมด มิไคมีทิศทางที่สัมพันธ์กับปัจจัยคานอายุของเกษตรกร

๒. ชนิดของการทำเกษตรกรรม เกษตรกรไทยส่วนใหญ่มือาชีพทำนา เกษตรกรที่ ทำไร ทำสวน มีอัตราส่วนน้อยมาก เมื่อเทียบกับจำนวนเกษตรกรทั้งหมด นอกจากนี้มีเกษตรกรจำนวนไม่น้อยทำเกษตรกรรมสองชนิดพร้อมกัน เช่น มีอาชีพทั้งทำนาและทำไรจากตารางที่ ๒ แสดงให้เห็นว่า ชนิดของการทำเกษตรกรรม อาจเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการถือครองที่ดินได้ ผู้ที่มีอาชีพทำสวนที่เป็นเจ้าของที่ดินทั้งหมดมีอัตราส่วนสูงกว่าผู้ที่ทำนาหรือทำไร คือ ชาวสวนที่เป็นเจ้าของที่ดินทั้งหมด มีร้อยละ ๗๔.๑ ในขณะที่ชาวนา และชาวไรที่เจ้าของที่ดินทั้งหมดร้อยละ ๖๒.๗ และ ๖๖.๐ ตามลำดับ และผู้ที่ทำเกษตรกรรมตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปก็มีอัตราส่วนการเป็นเจ้าของที่ดินทั้งหมด สูงกว่าผู้ที่ทำเกษตรกรรมเฉพาะชนิดใดชนิดหนึ่ง ยกเว้นผู้ที่มีอาชีพทำสวน คือ ผู้ที่ ทำสวนและทำไร เป็นเจ้าของที่ดินทั้งหมด ร้อยละ ๘๓.๓ ที่ทำนาและทำไร เป็นเจ้าของที่ดินทั้งหมดร้อยละ ๗๗.๒ เป็นต้น ในคานการเช่าที่ดินพบว่า ชาวนามีอัตราส่วนของการเช่าที่ดินทั้งหมดสูงที่สุด คือ ร้อยละ ๑๔.๓ ส่วนเกษตรกรที่ ทำเกษตรกรรมชนิดอื่น ๆ ก็มีการเช่าที่ดินทั้งหมด ในอัตราส่วนไล่เลียงกับชาวนา ส่วนผู้ที่ทำเกษตรกรรมตั้งแต่สองชนิดขึ้นไป มีอัตราส่วนการเช่าที่ดินทั้งหมดต่ำ

๓. ขนาดที่ถือครอง ประมาณ ๒ ใน ๓ ของเกษตรกรทั้งหมด มีขนาดที่ถือครองต่ำกว่า ๓๐ ไร ข้อมูลในตารางที่ ๓ แสดงให้เห็นว่า เกษตรกรผู้มืถือครองขนาดต่าง ๆ มีอัตราส่วนการเป็นเจ้าของที่ดินทั้งหมดไม่แตกต่างกันมากนัก แต่เกษตรกรผู้มืถือครองขนาดเล็กมักจะมีอัตราส่วนการเช่าที่ดินทั้งหมดสูงกว่าผู้มืที่ดินถือครองขนาดใหญ่ คือ เกษตรกรผู้มืถือครองที่ดินต่ำกว่า ๑๐ ไร ที่เป็นผู้เช่าที่ดินทั้งหมดร้อยละ ๑๑.๓ ในขณะที่เกษตรกรผู้มืถือครองขนาด ๔๐ ไร ขึ้นไป ที่เป็นผู้เช่าที่ดินทั้งหมดเพียงร้อยละ ๕.๓

ตารางที่ ๒

อัตราส่วนร้อยละของหัวหน้การ้วไว้คณ จำแนกตามลักษณะการถือครองที่ดินและชนิดของการทำเกษตรกรรม

ชนิดของการ ทำเกษตรกรรม	ลักษณะการถือครองที่ดิน							
	เจ้าของ ที่ดินทั้ง หมด	เจ้าของ ที่ดินส่วน ใหญ่เขา ส่วนน้อย	เจ้าของที่ ดินครึ่งหนึ่ง เขาครึ่ง หนึ่ง	เจ้าของที่ ดินส่วน น้อยเขา ส่วนใหญ่	เช่าที่ ดินทั้ง หมด	อื่น ๆ	ไม่ทราบ	รวม
ทำนา	๖๕.๓	๓.๔	๐.๕	๕.๒	๑๔.๓	๑๓.๒	๐.๘	๑๐๐.๐ (๓๘๖)
ทำไร่	๖๖.๐	๒.๐	-	๔.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	๒.๐	๑๐๐.๐ (๕๐)
ทำสวน	๓๔.๑	๕.๒	-	๓.๕	๑๓.๘	๑.๓	๑.๓	๑๐๐.๐ (๕๘)
ทำนา, ทำไร่	๓๓.๒	๕.๓	๑.๓	๐.๓	๑.๓	๑๕.๒	๑.๓	๑๐๐.๐ (๓๐๓)
ทำนา, ทำสวน	๖๖.๕	๖.๕	๑.๘	๔.๐	๓.๓	๖.๕	๑.๘	๑๐๐.๐ (๑๕๕)
ทำสวน, ทำไร่	๘๓.๓	๘.๓	-	๘.๓	-	-	-	๑๐๐.๐ (๑๒)
ทำนา, ทำไร่ ทำสวน	๓๓.๓	๕.๓	๕.๓	-	๕.๒	๑๓.๕	-	๑๐๐.๐ (๑๘)

ไม่ทราบลักษณะการถือครองที่ดิน ๑ ราย

จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น

๔๘๔ ราย

ตารางที่ ๓

อัตราส่วนร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามลักษณะการถือครองที่ดิน และขนาดเนื้อที่ถือครอง

ขนาดที่ถือครอง	ลักษณะการถือครองที่ดิน							
	เจ้าของที่ดินทั้งหมด	เจ้าของที่ดินส่วนใหญ่เขา ส่วนน้อย	เจ้าของที่ดินครึ่งหนึ่ง ที่ดินครึ่งหนึ่ง	เจ้าของที่ดินส่วนน้อยเขา ส่วนใหญ่	เช่าที่ดินทั้งหมด	อื่น ๆ	ไม่ทราบ	รวม
ต่ำกว่า ๑๐ ไร่	๗๖.๕	๒๓	๐.๕	๐.๕	๑๑.๓	๑๓.๑	-	๑๐๐.๐ (๕๕๑)
๑๐ - ๑๙ ไร่	๖๗.๕	๔.๓	๒.๕	๓.๖	๑๑.๕	๑๐.๑	-	๑๐๐.๐ (๒๗๗)
๒๐ - ๒๙ ไร่	๖๙.๑	๖.๗	๐.๖	๔.๕	๖.๒	๑๐.๗	๒.๒	๑๐๐.๐ (๑๗๕)
๓๐ - ๓๙ ไร่	๗๖.๐	๔.๕	-	๖.๗	๗.๗	๔.๕	-	๑๐๐.๐ (๑๐๕)
๔๐ ไร่ กว่าไร่	๖๙.๒	๖.๕	-	๕.๓	๕.๓	๑๐.๑	๐.๖	๑๐๐.๐ (๑๖๙)
ไม่ทราบ	๔๔.๑	-	๒.๙	-	๒.๙	๒๖.๖	๒๓.๕	๑๐๐.๐ (๓๔)

จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น ๕๕๓ ราย

๘. ฐานะทางเศรษฐกิจ

* ในการศึกษาครั้งนี้ได้วิเคราะห์ฐานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือนตัวอย่างจากสายตา และความรู้สึกของผู้สัมภาษณ์ ซึ่งอาจทำให้ข้อเท็จจริงคลาดเคลื่อนไปบ้าง แต่อย่างน้อย ก็อาจใช้ประกอบเป็นแนวทางการพิจารณาฐานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือนตัวอย่างได้บ้าง เพราะผู้สัมภาษณ์ได้มีโอกาสสังเกตความเป็นอยู่ของครัวเรือนนั้น ๆ ไปด้วยในขณะที่สัมภาษณ์ และเพื่อให้ข้อมูลเป็นที่เชื่อถือได้ยิ่งขึ้น จึงได้นำผลการวัดแบบนี้ไปเปรียบเทียบกับการวัด ฐานะเศรษฐกิจด้วยดัชนีของของใช้ในบ้านโดยสุ่มตัวอย่างมาเปรียบเทียบ ๕๐ ราย ปรากฏว่า การวัดฐานะเศรษฐกิจด้วยดัชนีทั้งสองอย่างนี้ไม่มีความแตกต่างกัน (ดูภาคผนวก ข)

สำหรับการสร้างดัชนี ได้กำหนดระดับของค่าของของใจต่าง ๆ ตามราคาของ ตลาดในช่วงเวลาที่ดำเนินการเก็บข้อมูล ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้ประมาณราคาไว้ ระดับค่าของใจในบ้านจึงประเมินได้ดังนี้

กระติกน้ำร้อน หรือน้ำเย็น	๑
ส้มตำ	๒
เตารีดไฟฟ้า	๓
วิทยุ	๔
รถจักรยาน	๕
นาฬิกาทุกชนิด	๕
พัดลม	๕
ยุงขาว	๕
โถ	๑๐
บอน้ำ	๑๐
รหัสวิคน้ำกำลังคน	๑๓
เรือ	๑๖
หนังสือพิมพ์ นิตยสาร (เป็นสมาชิก)	๒๐
นางขาว	๒๐
เกวียน	๒๐

จักรเย็บผ้า	๒๔
เครื่องพ่นน้ำรดต้นไม้	๓๐
เครื่องกำเนิดไฟฟ้า	๔๔
โทรทัศน์	๕๐
รถจักรยานยนต์	๖๐
ตู้เย็น	๖๐
เรื่อติดเครื่อง	๘๐
บ่อน้ำและเครื่องสูบน้ำ	๑๐๐
รหัสวิทยุคมนาคม	๑๐๐
รถสองแถวรับคนโดยสาร	๑๐๐๐
แทรกเตอร์มือ	๑๔๐๐
รถยนต์บรรทุกเล็ก	๑๖๐๐
รถยนต์บรรทุกใหญ่	๔๐๐๐

จากตารางที่ ๕ ปรากฏว่า มีเกษตรกรที่ฐานะดีเพียงร้อยละ ๑๐.๕ มีฐานะปานกลาง ร้อยละ ๔๓.๘ มีฐานะยากจน ร้อยละ ๓๘.๕ เมื่อเปรียบเทียบเกษตรกรที่มีฐานะทางเศรษฐกิจระดับต่าง ๆ ปรากฏว่า ผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีมีอัตราส่วนการเป็นเจ้าของที่ดินทั้งหมดสูงกว่าผู้ที่มีฐานะยากจน คือ ผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีที่เป็นเจ้าของที่ดินทั้งหมด ร้อยละ ๙๙.๙ และ เป็นผู้เช่าที่ดินทั้งหมด ร้อยละ ๒.๑ แต่ผู้มีฐานะยากจนที่เป็นเจ้าของที่ดินทั้งหมด ร้อยละ ๖๔.๔ และที่ เป็นผู้เช่าที่ดินทั้งหมดมีร้อยละ ๑๓.๕

ตารางที่ ๔

อัตราส่วนร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามลักษณะการถือครองที่ดิน และฐานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือน

ฐานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือน	ลักษณะการถือครองที่ดิน							
	เจ้าของที่ดินทั้งหมด	เจ้าของที่ดินส่วนใหญ่ เช่าส่วนน้อย	เจ้าของที่ดินครึ่งหนึ่งเช่า ที่ดินครึ่งหนึ่ง	เจ้าของที่ดินส่วนน้อยเช่า ส่วนใหญ่	เช่าที่ดินทั้งหมด	อื่น ๆ	ไม่ทราบ	รวม
จน	๖๔.๔	๑.๙	๑.๓	๔.๘	๑๓.๕	๑๓.๕	๐.๘	๑๐๐.๐ (๓๓๕)
ปานกลาง	๖๙.๘	๖.๓	๐.๙	๔.๔	๓.๓	๘.๓	๑.๖	๑๐๐.๐ (๔๕๑)
ดี, คอนชางดี	๓๓.๓	๔.๙	-	๑.๙	๒.๙	๑๐.๓	๑.๙	๑๐๐.๐ (๑๐๓)
ไม่ทราบ	๓๕.๘	๕.๙	๓.๙	๒.๐	-	๓.๘	๒.๐	๑๐๑.๐ (๕๑)

จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น ๕๘๔ ราย

ข. ลักษณะทั่วไปของเกษตรกรผู้ได้รับมรดกและไม่ได้รับมรดก

๑. อายุ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบผู้ได้รับมรดกและไม่ได้รับมรดกปรากฏว่ามีระดับอายุใกล้เคียงกัน แต่อายุจะแตกต่างกันออกไปในกลุ่มผู้ที่บิดามารดาฯ ยังไม่ได้แบ่งมรดกให้ เกษตรกรที่บิดามารดาฯ ยังไม่ได้แบ่งมรดกให้ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๔๐ ปี กล่าวคือ ร้อยละ ๗๖.๓ อัตราส่วนของผู้ที่บิดามารดาฯ ยังไม่ได้แบ่งมรดกให้สูงขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงอายุ ๓๕ ปี หลังจากนั้น อัตราส่วนจึงได้เริ่มลดลงจนถึงช่วงอายุ ๕๕ ปี ขึ้นไปมีผู้ที่บิดามารดาฯ ยังไม่ได้แบ่งมรดกให้เพียงร้อยละ ๑.๕ (ตารางที่ ๕)

๒. ประสบการณ์ในการขายดิน จากข้อมูลของตารางที่ ๖ ปรากฏว่า ผู้ที่ได้รับมรดกเป็นผู้เคยขายดินมากกว่า คือ ร้อยละ ๕๒.๐ ของผู้ได้รับมรดกเป็นผู้เคยขายดิน แต่ผู้ที่ไม่ได้รับมรดกเป็นผู้เคยขายดินเพียงร้อยละ ๔๒.๐ และเมื่อเปรียบเทียบผู้ที่เคยขายดินด้วยกัน ปรากฏว่า ผู้ที่ได้รับมรดก ร้อยละ ๔๖.๐ ไม่เคยได้รับมรดก ร้อยละ ๔๒.๕ ส่วนผู้ที่ไม่เคยขายดินนั้น เป็นผู้ได้รับมรดกเพียงร้อยละ ๓๕.๓ และเป็นผู้ไม่เคยได้รับมรดก ร้อยละ ๕๘.๖ ดังนั้นบรรดาผู้เคยขายดินจึงมีอัตราส่วนร้อยละของผู้ได้รับมรดก และไม่ได้รับมรดกแตกต่างกันอย่างสำคัญ คือ ผู้ที่เคยขายดินเป็นผู้ได้รับมรดกเป็นอัตราส่วนร้อยละสูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับมรดก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสาเหตุของการขายดินมิได้มาจากความกดดันทางเศรษฐกิจ แต่เป็นเหตุทางสังคม เช่น ขายดินเนื่องจากการแต่งงาน พวกนี้จึงอาจเป็นผู้ได้รับมรดก ส่วนในกลุ่มผู้ไม่เคยขายดิน ปรากฏว่า มีอัตราส่วนของผู้ได้รับมรดกและไม่ได้รับมรดกแตกต่างกันเล็กน้อย

๓. ลักษณะการถือครองที่ดิน ในการเปรียบเทียบลักษณะการถือครองที่ดินของผู้ที่ได้รับมรดกและไม่ได้รับมรดก ในตารางที่ ๗ พบว่า ผู้ที่ได้รับมรดก มีอัตราส่วนของการเป็นเจ้าของที่ดินทั้งหมด สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับมรดก กล่าวคือ ผู้ที่ได้รับมรดกเป็นผู้ที่เป็นเจ้าของที่ดินทั้งหมด ร้อยละ ๗๘.๗ ส่วนผู้ที่ไม่ได้รับมรดกที่เป็นเจ้าของที่ดินทั้งหมด ร้อยละ ๖๕.๕ และเมื่อพิจารณาลักษณะการถือครองที่ดินแบบต่าง ๆ ของผู้ที่ได้รับมรดก และผู้ที่ไม่ได้รับมรดก ปรากฏว่า ผู้ที่ได้รับมรดกมีอัตราส่วนของผู้ถือครองที่ดินสูงกว่าผู้ถือครองที่ดิน

ตารางที่ ๕

อัตราส่วนร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามการได้รับส่วนแบ่ง
ในมรดกจากบิดามารดา และอายุของหัวหน้าครัวเรือน

อายุของหัวหน้า ครัวเรือน	การได้รับส่วนแบ่งในมรดกจากบิดามารดา				
	ได้รับ	ไม่ได้รับ	ยังไม่ได้แบ่ง	ไม่ทราบ	รวม
๒๒ - ๒๔	๑.๖ (๘.๖)	๓.๑ (๑๓.๕)	๑๑.๖ (๔๘.๑)	๑๐.๐ (๒๕.๘)	๕.๓ (๑๐๐.๐)
๒๕ - ๒๙	๔.๓ (๑๘.๑)	๓.๕ (๘.๖)	๒๐.๕ (๕๓.๐)	๑๐.๓ (๑๘.๓)	๘.๑ (๑๐๐.๐)
๓๐ - ๓๔	๑๓.๘ (๒๙.๕)	๑๒.๘ (๑๙.๕)	๒๘.๒ (๓๘.๘)	๑๖.๐ (๑๖.๑)	๑๖.๘ (๑๐๐.๐)
๓๕ - ๓๙	๑๘.๘ (๓๘.๘)	๑๖.๘ (๒๓.๖)	๒๐.๐ (๒๗.๘)	๑๕.๓ (๑๘.๓)	๑๓.๖ (๑๐๐.๐)
๔๐ - ๔๔	๑๘.๑ (๓๘.๒)	๑๘.๑ (๒๗.๗)	๑๑.๒ (๑๖.๒)	๑๖.๓ (๑๖.๘)	๑๖.๓ (๑๐๐.๐)

ตารางที่ ๕ (ต่อ)

อายุของหัวหน้า ครัวเรือน	การได้รับส่วนแบ่งในมรดกจากบิดามารดา				
	ได้รับ	ไม่ได้รับ	ยังไม่ได้แบ่ง	ไม่ทราบ	รวม
๔๕ - ๔๙	๑๓.๘ (๔๖.๓)	๑๔.๒ (๒๖.๐)	๗.๐ (๑๒.๒)	๑๖.๗ (๑๕.๕)	๑๓.๕ (๑๐๐.๐)
๕๐ - ๕๔	๑๖.๓ (๔๒.๓)	๑๙.๕ (๓๕.๘)	๔.๒ (๗.๓)	๑๒.๐ (๑๔.๖)	๑๓.๕ (๑๐๐.๐)
๕๕ +	๑๐.๙ (๔๗.๙)	๑๒.๐ (๓๗.๐)	๑.๔ (๔.๑)	๕.๓ (๑๑.๐)	๘.๐ (๑๐๐.๐)
รวม	๑๐๐.๐ (๓๒๐)	๑๐๐.๐ (๒๒๖)	๑๐๐.๐ (๒๑๕)	๑๐๐.๐ (๑๕๐)	๑๐๐.๐ (๘๑๑)

ไม่ทราบอายุ ๓ ราย

จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น ๙๑๔ ราย

ตารางที่ ๖

อัตราส่วนร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามการได้รับ
ส่วนแบ่งในมรดกจากบิดามารดา และประสบการณ์ในการ
ขายที่ดิน

ประสบการณ์ใน การขายที่ดิน	การได้รับส่วนแบ่งในมรดกจากบิดามารดา				
	ได้รับ	ไม่ได้รับ	ยังไม่ได้แบ่ง	ไม่ทราบ	รวม
เคยขาย	๕๒.๐ (๕๖.๐)	๔๒.๐ (๒๖.๖)	๔๘.๑ (๒๖.๕)	๓.๐ (๑.๒)	๕๐.๓ (๑๐๐.๐)
ไม่เคยขาย	๔๓.๓ (๓๕.๓)	๕๓.๖ (๓๑.๓)	๕๐.๘ (๒๕.๕)	๔.๒ (๑.๖)	๔๓.๓ (๑๐๐.๐)
ไม่ทราบ	๐.๓ (๐.๓)	๐.๔ (๐.๓)	-	๕๒.๓ (๕๕.๓)	๑๕.๖ (๑๐๐.๐)
รวม	๑๐๐.๐ (๓๕๖)	๑๐๐.๐ (๒๕๐)	๑๐๐.๐ (๒๒๐)	๑๐๐.๐ (๑๖๕)	๑๐๐.๐ (๕๙๑)

จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น ๕๕๖ ราย

อัตราส่วนร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามการได้รับส่วนแบ่งในมรดกจากบิดามารดา และ ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดิน	การได้รับส่วนแบ่งในมรดกจากบิดามารดา				
	ได้รับ	ไม่ได้รับ	ยังไม่ได้แบ่ง	ไม่ทราบ	รวม
เจ้าของที่ดินทั้งหมด	๓๙.๓ (๕๑.๙)	๖๕.๔ (๒๓.๕)	๕๕.๕ (๑๗.๙)	๖๘.๙ (๑๖.๗)	๖๙.๐ (๑๐๐.๐)
เจ้าของที่ดินส่วนใหญ่	๕.๙ (๔๖.๗)	๓.๗ (๒๐.๐)	๕.๑ (๒๔.๔)	๒.๔ (๘.๙)	๔.๖ (๑๐๐.๐)
เจ้าของส่วนน้อย					
เป็นเจ้าของที่ดินครึ่งหนึ่ง	๑.๔ (๔๕.๔)	๐.๘ (๑๘.๒)	๑.๘ (๓๖.๔)	-	๑.๑ (๑๐๐.๐)
เจ้าของที่ดินส่วนน้อย					
เจ้าของที่ดินส่วนใหญ่	๕.๑ (๔๓.๙)	๔.๕ (๒๖.๘)	๒.๗ (๑๔.๖)	๓.๗ (๑๔.๖)	๔.๒ (๑๐๐.๐)
เจ้าของที่ดินทั้งหมด	๓.๔ (๑๓.๙)	๑๘.๕ (๕๒.๓)	๖.๔ (๑๖.๓)	๙.๒ (๑๗.๔)	๘.๘ (๑๐๐.๐)
อื่น ๆ	๓.๙ (๑๓.๐)	๖.๖ (๑๔.๘)	๒๗.๕ (๕๕.๖)	๑๑.๐ (๑๖.๗)	๑๑.๐ (๑๐๐.๐)
ไม่ทราบ	๐.๖ (๑๕.๔)	๐.๔ (๗.๗)	๐.๙ (๑๕.๔)	๔.๙ (๖๑.๕)	๑.๓ (๑๐๐.๐)
รวม	๑๐๐.๐ (๓๕๕)	๑๐๐.๐ (๒๔๓)	๑๐๐.๐ (๒๑๘)	๑๐๐.๐ (๑๖๔)	๑๐๐.๐ (๔๘๐)

จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น ๔๘๐ ราย

แต่ละลักษณะของผู้ที่ไม่ได้รับมรดก ยกเว้นการถือครองที่ดินแบบเช่าที่ถือครองทั้งหมด ที่ผู้ได้รับมรดกมีอัตราส่วนผู้ต้องเช่าที่ดินทั้งหมดต่ำกว่าผู้ต้องเช่าที่ดินทั้งหมดของผู้ที่ไม่ได้รับมรดก กล่าวคือ ผู้ที่ได้รับมรดกเป็นผู้เช่าที่ดินทั้งหมดเพียงร้อยละ ๓.๔ ส่วนผู้ที่ไม่ได้รับมรดกเป็นผู้เช่าที่ดินทั้งหมด ร้อยละ ๑๘.๕

๔. ขนาดที่ดินในกรรมสิทธิ์ของหัวหน้าครัวเรือน ปรากฏว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีขนาดที่ดินในกรรมสิทธิ์ต่ำกว่า ๓๐ ไร่ เกษตรกรมีที่ดินในกรรมสิทธิ์สูงกว่า ๕๐ ไร่ขึ้นไปมีเพียงร้อยละ ๓.๖ เท่านั้น เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบผู้ที่ได้รับและไม่ได้รับมรดก พบว่าผู้ได้รับมรดก มีอัตราส่วนของการมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินสูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับมรดกในทุกขนาดของที่ดินในกรรมสิทธิ์ ยกเว้นที่ดินขนาด ๔๐ - ๔๙ ไร่ และผู้ที่ไม่ได้รับมรดกมีอัตราส่วนของการไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินเลย สูงถึงร้อยละ ๒๓.๔ ในขณะที่ผู้ได้รับมรดกเป็นผู้ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินเพียงร้อยละ ๕.๕ และเมื่อพิจารณาตามขนาดที่ดินในกรรมสิทธิ์แต่ละขนาด พบว่าขนาดที่ดินในกรรมสิทธิ์ต่ำกว่า ๒๙ ไร่ลงมา จะมีอัตราส่วนร้อยละของผู้ไม่เคยได้รับมรดก (ประกอบด้วยผู้ที่ไม่ได้รับมรดก และผู้ที่บิดามารคายังไม่ได้แบ่งมรดกให้) สูงกว่าผู้ที่ได้รับมรดก กล่าวคือ ผู้ที่ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินเลยเป็นผู้ได้รับมรดกร้อยละ ๑๓.๓ และเป็นผู้ไม่เคยได้รับมรดก ร้อยละ ๓๑.๖ (ตารางที่ ๘)

๕. ฐานะทางเศรษฐกิจ ฐานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือน ตัวอย่างนี้วัดจากสาขาศาและความรู้สึกของผู้สัมภาษณ์ ประมาณ ๑ ใน ๒ ของเกษตรกรทั้งหมด เป็นผู้มีฐานะปานกลาง เกษตรกรผู้มีฐานะดีมีเพียงร้อยละ ๑๐.๖ เท่านั้น เมื่อพิจารณาเกษตรกรผู้ได้รับมรดกและไม่ได้รับมรดก ปรากฏว่า ผู้ที่ได้รับมรดกมีฐานะดีกว่าผู้ที่ไม่ได้รับมรดก ทั้งนี้เพราะผู้ได้รับมรดกมีอัตราส่วนของผู้มีฐานะดีและฐานะปานกลางสูงกว่าของผู้ที่ไม่ได้รับมรดก และอัตราส่วนของพวกเขาในกลุ่มผู้ได้รับมรดกต่ำกว่าในกลุ่มผู้ที่ไม่ได้รับมรดก กล่าวคือกลุ่มผู้ได้รับมรดกประกอบด้วยผู้มีฐานะดี ร้อยละ ๑๒.๔ ผู้มีฐานะปานกลาง ร้อยละ ๓๐.๖ แต่กลุ่มผู้ที่ไม่ได้รับมรดกประกอบด้วยผู้มีฐานะดี เพียงร้อยละ ๘.๐ เป็นผู้ที่ฐานะปานกลาง ร้อยละ ๔๕.๒ พิจารณาในหมู่มูลีฐานะดีด้วยกัน ปรากฏว่า เป็นผู้ได้รับมรดกร้อยละ ๔๑.๕ เป็นผู้ไม่ได้รับมรดกร้อยละ ๑๘.๑ เป็นผู้ที่ยังไม่ได้แบ่งมรดกให้ ร้อยละ ๒๕.๓ ส่วนผู้มีฐานะปานกลาง เป็นผู้ได้รับมรดก ร้อยละ ๒๘.๔ เป็นผู้ไม่ได้รับมรดกร้อยละ ๒๘.๔ (ตารางที่ ๙)

ตารางที่ ๔

อัตราส่วนร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามการได้รับส่วนแบ่งในมรดกจากบิดามารดา และขนาดที่ดินในกรรมสิทธิ์ของหัวหน้าครัวเรือน

ขนาดที่ดินในกรรมสิทธิ์ ของหัวหน้าครัวเรือน	การได้รับส่วนแบ่งในมรดกจากบิดามารดา				
	ได้รับ	ไม่ได้รับ	ยังไม่ได้รับ	ไม่ทราบ	รวม
ไม่มี	๕.๘ (๑๓.๗)	๒๓.๔ (๓๗.๓)	๒๔.๒ (๓๘.๖)	๑๓.๓ (๑๘.๔)	๑๕.๖ (๑๐๐.๐)
๑ - ๕ ไร่	๒๒.๕ (๓๗.๘)	๒๑.๗ (๒๕.๑)	๑๘.๖ (๒๐.๘)	๒๑.๒ (๑๖.๖)	๒๑.๕ (๑๐๐.๐)
๑๐ - ๑๙ ไร่	๒๘.๒ (๔๑.๓)	๒๑.๓ (๒๑.๕)	๒๙.๒ (๒๖.๕)	๑๕.๘ (๑๐.๗)	๒๔.๖ (๑๐๐.๐)
๒๐ - ๒๙ ไร่	๑๖.๓ (๔๑.๑)	๑๓.๕ (๒๓.๔)	๑๐.๑ (๑๕.๖)	๑๗.๐ (๑๘.๘)	๑๘.๓ (๑๐๐.๐)
๓๐ - ๓๙ ไร่	๑๒.๑ (๔๘.๘)	๖.๒ (๑๗.๑)	๗.๘ (๑๘.๓)	๗.๘ (๑๘.๘)	๘.๐ (๑๐๐.๐)
๔๐ - ๔๙ ไร่	๓.๘ (๓๐.๘)	๔.๕ (๒๓.๘)	๔.๖ (๒๑.๗)	๖.๗ (๒๓.๘)	๔.๗ (๑๐๐.๐)
๕๐ ไร่ และมากกว่า	๘.๘ (๔๖.๗)	๗.๘ (๒๕.๓)	๓.๗ (๑๐.๗)	๗.๘ (๑๗.๓)	๗.๖ (๑๐๐.๐)
ไม่ทราบ	๑.๑ (๑๘.๘)	๑.๖ (๑๘.๘)	๐.๘ (๗.๘)	๑๐.๓ (๖๓.๐)	๒.๘ (๑๐๐.๐)
รวม	๑๐๐.๐ (๓๕๕)	๑๐๐.๐ (๒๘๘)	๑๐๐.๐ (๒๑๘)	๑๐๐.๐ (๑๖๕)	๑๐๐.๐ (๘๘๓)

จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น ๘๘๓ ราย

ตารางที่ ๕

อัตราส่วนร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามการได้รับส่วนแบ่งในมรดกจากบิดามารดา และฐานะทางเศรษฐกิจ

ฐานะทางเศรษฐกิจ	การได้รับส่วนแบ่งในมรดกจากบิดามารดา				
	ได้รับ	ไม่ได้รับ	ยังไม่ได้แบ่ง	ไม่ทราบ	รวม
จน	๓๐.๖ (๒๘.๔)	๔๕.๒ (๒๙.๔)	๔๕.๐ (๒๕.๘)	๓๘.๒ (๑๖.๔)	๓๘.๘ (๑๐๐.๐)
ปานกลาง	๕๑.๑ (๔๐.๔)	๔๑.๒ (๒๒.๘)	๕๐.๐ (๑๙.๕)	๔๙.๓ (๑๙.๓)	๔๕.๕ (๑๐๐.๐)
ดี, คอนข้างดี	๑๒.๔ (๔๑.๘)	๘.๐ (๑๘.๑)	๑๒.๓ (๒๕.๙)	๘.๕ (๑๓.๓)	๑๐.๖ (๑๐๐.๐)
ไม่ทราบ	๕.๘ (๔๑.๒)	๕.๖ (๒๙.๕)	๒.๙ (๑๑.๘)	๖.๑ (๑๘.๖)	๕.๒ (๑๐๐.๐)
รวม	๑๐๐.๐ (๓๕๖)	๑๐๐.๐ (๒๕๐)	๑๐๐.๐ (๒๒๐)	๑๐๐.๐ (๑๖๕)	๑๐๐.๐ (๘๘๑)

จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น ๘๘๑ ราย